

GREEN DEAL IJSSELOORD

Milan Zewald Projecten
[BEDRIJFSNAAM] [Bedrijfsadres]

Green Deal Bedrijventerrein IJsseloord 1

Deze Green Deal heeft betrekking op het Bedrijventerrein IJsseloord 1, gelegen in de gemeente Arnhem, hierna te noemen het Bedrijventerrein.

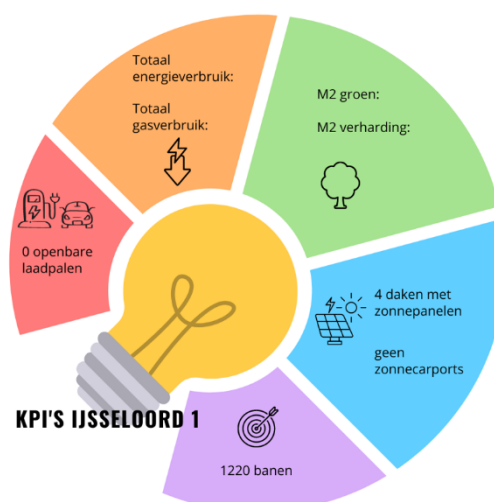
Arnhem heeft ambities om haar Bedrijventerreinen te verduurzamen en toekomstbestendig te laten zijn in 2030. Daarom initieerde ze, in samenwerking met Stichting Arnhemse Bedrijventerreinen (StAB), een Green Deal voor IJsseloord 1. Een Bedrijventerrein waarin ondernemers vorm kunnen geven aan duurzaam ondernemen, elkaar kennen en versterken. Dit plan omschrijft de eerste stappen van het proces en omvat het laatste kwartaal van 2023 en het jaar 2024.

Samen met haar partners wil StAB, kansen verkennen en oppakken in de energietransitie, klimaatadaptatie, op het gebied van mobiliteit en richting een circulaire economie. StAB levert met het verduurzamen van IJsseloord 1 een bijdrage aan een toekomstbestendige regio. De bijdrage aan een toekomstbestendige regio zit in de versterking van het MKB, menselijk kapitaal en de koppelkansen voor de toekomst met omliggende wijken en Bedrijventerreinen zoals het Broek, de Beemd, IPKW, de Nieuwe Haven en Innofase.

Een gebiedsgerichte benadering, met focus op wensen en mogelijkheden vanuit ondernemers, waarbij onderwijs en overheid als partners worden betrokken. Met deze Green Deal zien gemeente en StAB de Triple Helix als kern van onze aanpak om door uitvoering van concrete projecten tot resultaat te komen. In deze Green Deal zijn een aantal projecten omschreven. In de komende maanden worden de projectteams, bestaande uit ondernemers van het Bedrijventerrein, de partners van de Green Deal en overige kennispartners, gevormd. De projectteams krijgen de opdracht de projecten SMART te formuleren.

Speciale aandacht geven we aan het ontsluiten van data, en waar mogelijk en wenselijk ontwikkelen van datatools, die aansluiten op wensen van ondernemers en overheden. We willen een lerende organisatie zijn voor ondernemers, overheden, omwonenden en onderwijs.

De uitvoering van de projecten binnen deze Green Deal starten vanaf najaar 2023. Eind 2024 verwachten we een deel van de projecten gerealiseerd te hebben. Bijgaande KPI's geven de uitgangssituatie weer en is gebaseerd op meetgegevens van begin 2023. Gedurende de looptijd van deze Green Deal geven we terugkoppeling op basis van onder meer deze KPI's.

Partijen

1. de ondernemers en vastgoed eigenaren van Bedrijventerrein IJsseloord 1
 - a. Peeze
 - b. BEA vastgoed
 - c. Baptist
 - d. Mc Donalds
 - e. La Coquerie
 - f. **Bochane**
 - g. **Anac Nederland**
 - h. Brixia Vastgoed
 - i. Joop Arendsen BV
 - j. **Innocare**
 - k. **Wicke Auto bv**
 - l. **Multicopy**
 - m. Brillux
 - n. **Zurich Group**
 - o. DTT
 - p. ATP
 - q. **Boekhorst**
 - q Nama
 - r. Boels verhuur
 - s. Fitwinkel Nederland
 - t. van der Meer Natuursteen
2. StAB
3. Gemeente Arnhem
4. VNO/NCW
5. Hogeschool Arnhem Nijmegen, HAN- University of Applied Sciences.
6. Hogeschool Van Hall Larenstein (potentieel, nog niet gevraagd)
7. Rabobank
8. The Economic Board

Hierna gezamenlijk te noemen: de Partijen.

Partijen constateren dat:

- Het van belang is om de komende jaren structureel samen te werken aan het verduurzamen en toekomstbestendig maken van het Bedrijventerrein.
- Deze samenwerking uiteindelijk moet leiden tot een energiepositief en klimaatbestendig Bedrijventerrein per uiterlijk 2030. Daarnaast moet het leiden tot een volledig circulair Bedrijventerrein in 2050, met als tussendoel 50% in 2030 (ten opzichte van 2016). Deze Green Deal beschrijft de eerste stappen richting een toekomstbestendig Bedrijventerrein, voor de komende 20 maanden. Het blijft een ongoing proces.
- Hierbij niet alleen wordt gekeken naar het Bedrijventerrein als geheel. Naast collectieve acties worden alle op het Bedrijventerrein gevestigde bedrijven, partijen en organisaties gestimuleerd om op termijn energiepositief, klimaatbestendig en meer circulair te gaan werken
- Deze Green Deal tot doel heeft om de onderlinge samenwerking op het Bedrijventerrein te bestendigen en verder te verbreden en intensiveren.
- In deze Green Deal de projecten zijn omschreven waar Partijen de komende jaren concreet aan willen werken.
- Ook de governance (middelen-capaciteit) van het gehele programma indicatief op hoofdlijnen is vastgelegd in deze deal en dat dit per thema wordt toegelicht.

Partijen spreken de volgende intentie uit:

1. Ambities:

De belangrijkste ambitie van partijen is te komen tot een toekomstbestendige, aantrekkelijke en gezonde leef- en werkomgeving op het Bedrijventerrein. Hiervoor is het volgende nodig:

- Komen tot een energie neutraler, klimaatbestendiger, biodiverser en groener Bedrijventerrein waarbij de eerste concrete stappen worden gezet richting een circulair Bedrijventerrein.
- Versnellen van de belangrijke transitie-opgaven van energie en circulariteit als onderdeel van een, te ontwikkelen, regionaal systeem.
- Het concreet invulling geven aan de kansen van energietransitie en klimaatadaptatie voor ondernemers, overheid, onderwijs en burgers. Zorgen voor aantrekking van innovatie, verbinding en sociaal contact.
- Optimalisatie van bereikbaarheid en infrastructuur voor een goed bereikbaar Bedrijventerrein. Samen met regionale partners verkennen we de mogelijkheden op het gebied van duurzame mobiliteit en vertalen dit naar concrete oplossingen.
- Zorgen ervoor dat werkgelegenheid behouden blijft en nieuwe verdienmodellen kunnen worden aangegrepen.
- Het ontwikkelen van een duurzame coalitie van bedrijven die zich hebben aangesloten bij de Green Deal en zich sterk willen maken voor realisatie van de beschreven projecten.

2. Concrete doelen:

De volgende doelen worden uitgewerkt in de thema werkgroepen na ondertekening van de Green Deal:

- Het realiseren van energiebesparingsmaatregelen, opwek van duurzame energie en toezicht.
- Waar mogelijk realiseren van één of meerdere zonnecarports en zonnedaken die voorzien in een deel van de energiebehoefte van omliggende bedrijven én een bijdrage leveren aan de benodigde laadinfra op het terrein.
- Het realiseren van minimaal 5 of meerdere 'klimaatbestendige groene verblijfsplekken' waar men kan samenkomen en verbinden, op zowel privé als openbaar terrein.
- Inzicht in energiestromen en de vraag- en aanbodkant hiervan binnen het gehele Bedrijventerrein realiseren en hiervoor een adequate database op te zetten ter ondersteuning van de totale

verduurzaming. Deze database is een tool om inzicht te geven, te borgen en ondernemers te blijven binden.

- Het realiseren van een duurzaam mobiliteitsplan waarbij bedrijfsvoering van de gevestigde bedrijven uitgangspunt is.
- Bewustwording middels workshops rondom het thema circulaire economie, inzicht in kansen voor grondstof/afval stromen en een eerste aanzet tot circulaire projecten realiseren.
- Ernaar streven dat in 2025 minimaal de helft van de aanwezige bedrijven op het Bedrijventerrein is aangesloten op de Green Deal.

De thema's van de Green Deal

1. Klimaatadaptatie – groene werkomgeving
2. Een integrale energietransitie
3. Mobiliteit en infrastructuur
4. Circulariteit

Het opzetten en inrichten van een database en mogelijke tool (bijvoorbeeld een energiemarktplaats of dashboard) wordt gedurende de looptijd van de Green Deal onderzocht en indien mogelijk gerealiseerd. Een dergelijk tool zorgt voor inzicht, onderlinge verbinding, ontzorgen en borging.

Thema 1. Klimaatadaptatie en groene werkomgeving

Groene en gezonde werkomgeving – Bedrijventerrein IJsseloord 1.

Slechts een beperkt deel van het grondoppervlak van Bedrijventerreinen bestaat uit groenblauwe structuren, ofwel: bomen, vaste planten, gras, sloten, poelen.

Bedrijventerreinen moeten duurzaam, biodivers, natuurinclusief en klimaatbestendig worden ingericht. Dat vraagt om een grote verandering op vele Bedrijventerreinen en concreet om gerichte actie door bedrijven en de gemeenten om dit mogelijk te maken. Omdat circa 75% van de grond privaat bezit is, ligt er een grote verantwoordelijkheid bij de eigenaren van terreinen en vastgoed.

Samen met ondernemers gaan we voor een gezonde werkomgeving. Vergroening, slimme waterberging, duurzame daken, groene gevels, frisse tuinen en verduurzaming in brede zin, waaronder het streven naar energieneutraliteit, bieden prachtige kansen voor ondernemers om slimmer om te gaan met hun vastgoed op het bedrijfsperceel.

Hiermee kunnen ondernemers zich wapenen tegen hevige regen, hitte en droogte. Schade door instromend regenwater, onbegaanbare wegen, bloedhete parkeerplaatsen moet worden voorkomen. Bovendien wordt hiermee het werkklimaat verbeterd en worden productieverlies en foutmarges als gevolg van hittestress gereduceerd. Natuurlijk pakken we mooie kansen voor biodiversiteit, leuke lunchplekken voor werknemers en plekken voor ontmoeting en versterken van de uitstraling van het Bedrijventerrein mee. Want werknemers van jong tot oud stellen steeds meer eisen aan een aantrekkelijke werkomgeving en goed werkgeverschap. Zowel binnen als buiten. Het collectieve karakter van deze uitdagingen biedt aanknopingspunten voor ecosysteem ontwikkeling. We moeten het samen doen. We willen bij het realiseren van deze droom ook de omwonenden uit de wijken rondom het Bedrijventerrein betrekken door waar mogelijk samen op te trekken en invulling te geven aan een gezondere en groene omgeving. Daarom zetten we samen met de gemeente in op meer ervaring en kennis over groene klimaatbestendige oplossingen.

IJsseloord 1 kan aansluiten bij het doel van het gemeentelijke Strategie Klimaatadaptatie Arnhem om onder meer het percentage verharding op bedrijventerreinen met minstens 10% te verminderen. Daarnaast is de ambitie om te komen tot de aanleg van een Koel Netwerk met meer schaduw en koelteplekken voor de werknemers en zodoende een prettigere werkomgeving. Gemeente kan faciliteren door aan de slag te gaan in de openbare ruimte, maar ook door bedrijven te stimuleren met samenwerkingen, subsidies en publiekscampagnes. Het Europese project IB-Green (2023-2027) waarin de gemeente partner is geworden heeft de ambitie om voor IJsseloord I te gaan komen tot een meer klimaatbestendig bedrijventerrein. Hiervoor kunnen eigenaren/huurders gebruik maken van adviezen om te komen tot een meer klimaatbestendig terrein en worden ondersteund in de realisatie ervan. Het project verbindt overigens de ambities voor klimaatadaptatie met die voor energietransitie en circulariteit en draagt zodoende breder bij aan deze Green Deal.

Tot slot, groen is poen. Investerings in een groen en gezond Bedrijventerrein geeft veel economische voordelen. Niet alleen voor de medewerkers aantrekkelijk, maar de economische voordelen voor ondernemers zijn evident door:

- Combinatie van vergroening en slim watermanagement zorgt voor algehele energiebesparing en verkoeling van de binnen-, en buitenruimte
- Een groen dak verhoogt de levensduur van het dak, verhoogt de opbrengst van panelen en verlaagt de energierekening door een lagere koelingsvraag.
- Minder hittestress komt ten goede aan het arbeidsproces: personeel is productiever
- Verhoging van de waarde van het onroerend goed
- Groen zorgt voor een frisse en aangename uitstraling, geeft rust en komt de akoestiek ten goede

Projecten - Vergroening

Het realiseren van vijf of meer klimaatbestendige groene verblijfsplekken

De ambitie is om op het terrein van IJsseloord 1 een optimale situatie te creëren waarin meerdere aspecten van vergroening, waterberging en verduurzaming van terrein en gebouwen samen komen. Starten met vergroenen van zowel privéterrein als gemeenteground, waar mogelijk met flexibele oplossingen. Mobiel groen, groene gevels, groene parkeerterreinen en kant én klare groen-pakketten waar de ondernemer uit kan kiezen. Laagdrempelig, gericht op ontzorgen van de ondernemer en snel realiseerbaar. Ook hier is het van belang om koppelkansen in te zetten. Denk hierbij aan private terrein deels openstellen en openbare gebieden inzetten voor een meer duurzame bedrijfsvoering.

Het verbeteren van de biodiversiteit en het vergaren van kennis en deze omzetten in concrete acties zijn belangrijke aspecten van de totale vergroening die wij voor ogen hebben. Door te starten met het ontwikkelen van groenplekken waarbij een voorbeeldbedrijf in samenhang met de openbare ruimte wordt omgeturnd inspireren wij ondernemers. Ondernemers, de gemeente Arnhem, groenafdelingen uit het onderwijs vormen een netwerk van belanghebbenden om ervaringen en kennis over groene en klimaatbestendige oplossingen met elkaar te delen.

We ontwikkelen een aanpak door middel van integrale duurzaamheidsscans, mede als onderdeel van EU-project IB-Green, waarmee in kaart gebracht wordt waar de problematiek het grootst is, welke locaties kansrijk zijn om te vergroenen en welke ondernemer bereid is te investeren. Op basis hiervan worden gebieden aangewezen waar concreet gestart kan worden met als doel: klimaatbestendig in 2030. De gemeente heeft een subsidieregeling om ondernemers te ondersteunen bij de realisatie (zie: [Subsidie groenblauwe initiatieven - Gemeente Arnhem](#)).

Doelstellingen

De projectgroep bestaande uit ondernemers en specialisten bepalen samen wat de definitie van klimaatbestendig is. Zo werken zij samen verder aan de volgende doelen:

1. Het klimaatadaptief inrichten van het openbaar gebied als geheel. Hieruit voortvloeiend realiseren de partners van de Green Deal minimaal 5 klimaatbestendige groene verblijfsplekken op haar eigen terrein tijdens de looptijd van deze Green Deal. Best practices, kansen en aandachtspunten kunnen inspireren en leiden tot het ontstaan van nieuwe groene gebieden op het terrein.
2. De partners van de Green Deal ontwikkelen een 'menukaart' van klimaatadaptatie oplossingen en een plan om te komen tot daadwerkelijke realisatie van de tuinen.
3. De partners van de Green Deal dragen het belang van klimaatbestendigheid, vergroenen en biodiversiteit actief uit in haar media-uitingen. Communicatieplan is onderdeel van dit project.

Doelstelling	Mogelijke partners	Tijdslijn	Kosten inschatting
1	Ondernemers, Gemeente, StAB, Onderwijs en Groenpartij	2023 – 2024	80 K
2	StAB, Groenpartij, Onderwijs	2023	25 K
3	StAB en partners in dit project	2023-2024	PM

Thema 2. Een integrale energietransitie

Van besparing naar energieneutraal terrein.

Een toekomstbestendig Bedrijventerrein waarin een groot deel van de energie (elektriciteit, warmte en koelte) lokaal duurzaam wordt opgewekt, wordt opgeslagen en op een slimme wijze lokaal wordt gebruikt. Het opzetten van een eigen energie-collectief, een vorm van coöperatie, zodat een goede organisatiegraad en structuur ontstaat voor het collectief inkopen, onderling uitleveren van lokaal opgewekte energie, en gezamenlijke opslag van energie. Dit vormt de basis om concreet invulling te geven aan de koppelkansen richting omliggende wijken en gebieden. Zelfvoorzienend zijn en samenwerkingen met Bedrijventerreinen in de nabije omgeving als bijdrage voor een toekomstbestendige regio.

Dit betekent:

- Verdere inzet op wettelijk en bovenwettelijke besparing van energie (inzicht en uitvoeren maatregelen)
- Vormen van een energie-collectief/coöperatie voor inkoop, opwek, opslag en uitwisseling van elektriciteit, warmte en koelte
- Het realiseren van zonnecarports als onderdeel van een mogelijke Energy-Hub
- Inpassing van een infrastructuur voor e-mobility
- Onderzoek naar een warmtenet → beschikbaarheid en bruikbaarheid IJsseloord 1

Projecten – Energietransitie

Inzet op besparing van energie

Wettelijk kader

Volgens de wet moeten bedrijven voldoen aan de volgende eisen voor energie:

- Voldoen aan de Erkende Maatregelen Lijst (EML) voor bedrijven met een verbruik groter dan 50.000 kWh en/of 25.000 m3 aardgas.
- Voldoen aan de Informatieplicht voor bedrijven met een verbruik groter dan 50.000 kWh en/of 25.000 m3 aardgas.

Bovenwettelijk kader

Het wettelijk kader is niet van toepassing op bedrijven met een kleinverbruik minder dan 50.000 kWh en/of 25.000 m3 gas. Deze bedrijven hebben wel de zorgplicht.

Binnen de Green Deal gaan we alle bedrijven proactief benaderen voor stimulering en advies voor het nemen van bovenwettelijke energiebesparende maatregelen en de mogelijkheden voor duurzame opwek en opslag. Dit zijn dus zowel de bedrijven met de zorgplicht als de bedrijven die vallen binnen het wettelijk kader.

Dit willen we realiseren door:

- Proactief voorlichten en ontzorgen met het aanbod van “Arnhem zet de knop om, powered by REE”
- Campagnes voor het realiseren van meer energiebesparing door inzet energiescans.
- Campagnes voor het realiseren van meer zon op bedrijfsdak en zonnecarports voor zowel de klein- als grootverbruiker.

Ondertekenaars van deze Green Deal committeren zich aan actieve inzet op energietransitie en stellen hun energiedata beschikbaar. Zij zetten in op het slimmer gebruik van energie, waar mogelijk verminderen van gebruik en het realiseren van (collectieve)opwek.

Gedurende de looptijd van de Green Deal zal de gemeente Arnhem de omgevingsdienst (ODRA) opdracht geven om terughoudend te zijn wat betreft handhaving op energie thema's bij ondertekenaars.

Vormen van een energie-collectief of coöperatie

Een energiecoöperatie is een vereniging van mensen die zich samen inzetten voor duurzame energie en energiebesparing (elektriciteit, warmte en koelte). Je kunt lid of donateur worden van een energiecoöperatie en als je wilt (mag, hoeft niet) je ook actief inzetten voor de activiteiten van de coöperatie.

Energiecoöperaties hebben als doel om samen energie op te wekken – bijvoorbeeld zonne- of windenergie – en om energiebesparing te realiseren. Steeds meer energiecoöperaties leveren ook hun eigen energie aan leden. Dit kan door bijvoorbeeld inkoop van elektriciteit of door het realiseren van een warmtenet. Een energiecoöperatie is vaak lokaal gebonden en is passend bij de behoefte van bedrijven op IJsseloord 1. Leden besluiten samen over de koers en activiteiten van de coöperatie.

Een collectief of coöperatie draagt bij aan organisatiegraad en de juiste juridische structuur om alle ondernemers op het terrein betrokken te krijgen bij de diverse projecten.

Het realiseren van een “Energy-Hub”

Smart Energy Hubs (SEH) zijn slimme decentrale energiesystemen waar lokaal duurzame elektrische energie wordt geproduceerd, opgeslagen en toegepast. De uitdaging hierbij is om de vaak fluctuerende bronnen zoals o.a. zon en wind en het gebruik van energie lokaal in evenwicht te brengen. Een goed functionerende SEH vermindert de druk op de elektriciteitsnetten, verlaagt de energiekosten, vergroot betrouwbaarheid van de levering, en draagt sterk bij aan het emissievrij maken van al ons energieverbruik. Voor IJsseloord 1 liggen kansen in het plaatsen van zon op dak en zonnecarports op zowel privéterrein als op openbaar gebied. Inzicht in het energieprofiel per dag/nacht en over de seizoenen heen van het gehele terrein dienen we op te stellen. Elektrificatie-ambities en beleid hierop vanuit de aanwezige bedrijven worden geïnventariseerd om zo tot een gezamenlijk inzicht te komen. IJsseloord 1 biedt in de toekomst graag mogelijkheden ten behoeve van emissie loos transport, denk daarbij aan de realisatie van laadpleinen en andere faciliteiten voor de diverse sectoren die aanwezig zijn op dit terrein (Automotive, logistiek, McDonalds).

Inpassing van infrastructuur voor e-mobility

Binnen de ontwikkeling van een hub kijken we ook naar de inpassing voor huidige en toekomstig elektrisch vervoer en stimuleren we dit. IJsseloord 1 kent geen grote logistieke bedrijf of zwaar vrachtvervoer, wel veel automotive-bedrijven met regelmatig transport en installatiebedrijven/lichte maakindustrie met een eigen wagenpark dat moet elektrificeren. Dit vraagt om realisatie van publieke en openbare laadpleinen. Realisatie hiervan doen we in samenwerking met gemeente, de relevante bedrijven en logistiek makelaars. Het ideale uitgangspunt is om binnen IJsseloord 1 voor het laden van e-vervoer zelf alle energie op te wekken. Er wordt gestart met zonnecarports waaronder direct geladen kan worden.

Onderzoek Warmtenet IJsseloord 1

Inventarisatie wijst uit dat veel bedrijven enthousiast zijn over aansluiting op een warmtenet. Veelal gedreven vanuit duurzame ambities en nog niet op feitelijke gegevens.

Hier ligt echter wel een kans om het terrein te verduurzamen, in collectiviteit. In de meeste gevallen gaat het op IJsseloord 1 om reguliere gebouwenverwarming. Er ligt ook een koelingsvraagstuk voor de gebouwen. Het Bedrijventerrein gaat, gezamenlijk met de gemeente, onderzoeken wat de mogelijkheden zijn voor een warmtenet. En welke governance hierbij hoort.

Doelstellingen

De partners van de Green Deal gaan primair een energielcollectief/coöperatie oprichten. Deze coöperatie heeft de volgende doelstellingen. Daar waar nu “de partners van de Green Deal” staat verwachten wij dit in de komende 2 jaar te kunnen veranderen in “Energie Coöperatie IJsseloord 1”. Maar ook als het energielcollectief niet lukt, wordt er onder de vlag van de Green Deal gewerkt aan de volgende doelstellingen.

1. De partners van de Green Deal realiseren dat bedrijven, die vallen onder het wettelijk kader van energiematregelen en toezicht, voldoen aan alle erkende maatregelen betreffende informatieplicht, labeling en energievoorschriften. Waar mogelijk helpen we ze om een stap verder te gaan, door aan te sluiten op het aanbod van “Arnhem Zet de knop om, powered by REE.”
2. De partners van de Green Deal realiseren dat bedrijven, die niet vallen onder het wettelijk kader van energiematregelen en toezicht, proactief worden bezocht, worden voorgelicht, gefaciliteerd en ontzorgd. Bedrijven krijgen maatwerkadvies voor het nemen van energiebesparende maatregelen door het aanbieden van energie- en warmtescans. In 2024 is minimaal de helft van alle bedrijven bezocht. Er worden in 2023 minimaal 10 energie- en warmtescans uitgevoerd. Dit doen we door aan te sluiten op het aanbod van “Arnhem Zet de knop om, powered by REE.” Hierin wordt nauw afgestemd met de doelstellingen van het Europese project IB-Green dat mogelijkheden biedt tot aanbieden van integrale duurzaamheidsscan (energie, klimaatadaptatie en circulariteit) en ondersteuning bij de realisatie van maatregelen
3. De partners van de Green Deal realiseren een haalbaarheidsonderzoek ‘Zon op het dak’ en maken inzichtelijk waar zonnepanelen reeds zijn geplaatst en welke ondernemers van plan zijn om dit te doen.
4. De partners van de Green Deal realiseren een haalbaarheidsonderzoek ‘Zonnecarports’ en maken inzichtelijk waar deze geplaatst kunnen worden in openbaar gebied en welke ondernemers hieraan mee kunnen werken op eigen terrein. Onderdeel onderzoek laadmogelijkheden elektrisch vervoer.
5. De partners van de Green Deal gaan samen uitvoering geven aan onderzoek naar en evt realisatie van een Energy Hub. Hiervoor wordt een eerste rapport met een inventarisatie, analyse, visie op hoofdlijnen en een plan van aanpak opgeleverd.
6. De partners van de Green Deal gaan samen met gemeente een onderzoek doen naar de mogelijke toepassingen, haalbaarheid en meerwaarde van aanleg van een warmtenet of aansluiting op een bestaand warmtenet.

Doelstelling	Mogelijke partners	Tijdslijn	Kosten inschatting
1	ODRA, Gemeente, ondernemers	2023	PM
2	Ondernemers, StAB, Gemeente, VNO-NCW, Rabobank	2023-2024	10 K ondernemers 10 K subsidie/financiering
3	Gemeente, Provincie, VNO-NCW	2023-2024	PM
4	Gemeente, Provincie, VNO-NCW, ondernemers	2023-2024	PM
5	Gemeente, StAB, VNO-NCW	2023	PM
6	Gemeente, VNO-NCW, Ondernemers	2023-2024	Regiodeal?
7	Gemeente, Ondernemers, StAB	2023	PM

Thema 3. Mobiliteit en infrastructuur

Bereikbaarheid en e-mobility.

IJsseloord 1 is een terrein waarin alle ruimte benut wordt. Het terrein is goed bereikbaar maar, doorstroom richting snelweg is vaak een probleem. Aan het einde van de dag loopt het terrein vast en is geen doorstroom of uitrijden mogelijk. De verkeerssituatie op het terrein zelf is niet overzichtelijk, deels éénrichtingsverkeer, fietspaden die deels aan beiden zijden van de weg lopen en deels niet en het terrein wordt veelvuldig geblokkeerd door partijen die komen laden en lossen.

Dit in combinatie met de parkeerdruk bij terreinen waardoor veel auto's op de openbare weg (veelal wel in parkeervakken) staan maakt het onoverzichtelijk en niet altijd gebruiksvriendelijk.

Een groot deel van de bedrijven heeft een ambitie rondom elektrificatie. Dit vraagt om een juiste infra- en laadstructuur.

We komen daarmee tot de volgende vraagstukken;

- Herinrichting infrastructuur; veilig en ruim
- Voorzien in faciliteiten deelmobiliteit (meer mensen op de fiets, OV of deelauto)
- Inpassing van een infrastructuur voor e-mobility (zie project thema 2)
- Logistieke planning transporten

Projecten en Doelstellingen

1. De partners van de Green Deal realiseren een hub met deelfietsen, onderdeel van een netwerk in Arnhem, met aantrekkelijke afspraken voor werknemers van bedrijven op IJsseloord 1.
2. De partners van de Green Deal realiseren een onderzoek naar de infrastructuur waarin rijrichtingen, bebording, overzichtelijkheid, veiligheid en ontsluiting worden meegenomen. De quick-wins worden gerealiseerd en voor lange termijn maken de partners een haalbaar stappenplan.
3. De partners van de Green Deal realiseren een onderzoek naar parkeerdruk en kijken hierbij ook naar koppelkansen met omliggende terreinen en wijken.
4. De partners van de Green Deal onderzoeken of het mogelijk is om transport richting bedrijven op IJsseloord 1 te plannen en laden en lossen te reguleren in tijdsblokken. In dit onderzoek worden de mogelijkheden van een centraal pakketpunt meegenomen.
5. Realisatie van publieke en openbare laadpleinen in samenwerking met gemeente, de relevante bedrijven en logistiek makelaars. Het ideale uitgangspunt is om binnen IJsseloord 1 voor het laden van e-vervoer zelf alle energie op te wekken. Start met zonnecarports waaronder direct geladen kan worden.

Doelstelling	Mogelijke partners	Tijdslijn	Kosten inschatting
1	Gemeente Arnhem, StAB, Slim&Schoon onderweg, DeelfietsNL	2023-2024	10 K
2	Gemeente Arnhem, StAB, Slim&schoon onderweg	2023-2024	80 k
3	StAB, HAN, Gemeente Arnhem	2024	10 K
4	StAB, HAN, Gemeente Arnhem	2023	5 k
5	Gemeente, StAB, VNO-NCW	2023-2024	PM

Thema 4. Circulariteit

Van bewustwording naar circulaire economie

Een wereld waarin afval niet meer bestaat, restproducten worden benut en hoogwaardig worden ingezet. Dit biedt economische voordelen en draagt bij aan maatschappelijk verantwoord ondernemen. IJsseloord 1 kent echter een beperkt aantal bedrijven met een grote reststroom. Kansen liggen voor nu met name op het gebied van inzicht, bewustwording, gedragsverandering, collectieve verwerking en het leggen van onderlinge verbanden en samenwerkingen.

We zien het belang van een circulaire economie en richten daarom een projectteam op die in eerste instantie bezig gaat met;

- Het creëren van bewustwording bij ondernemers over de urgentie en kansen van circulariteit.
- Het informeren over de circulaire doelstellingen (50% in 2030 en 100% in 2050) en waar ondernemers met circulaire initiatieven terecht kunnen met hun kennisvragen en vragen over subsidieregelingen.
- Inzicht krijgen in rest en afvalstromen
- Het introduceren van de R-ladder bij ondernemers om de eerste stappen op het gebied van circulariteit te zetten.

Projecten en Doelstellingen

1. De partners van de Green Deal zorgen voor inzicht in rest-, en afvalstromen op IJsseloord 1. Circulariteit als onderdeel van de integrale duurzaamheidsscans.
2. De partners van de Green Deal zorgen voor een communicatieplan gericht op kennisdeling en bewustwording van kansen voor eigen bedrijfsvoering.
3. De partners van de Green Deal nemen actief deel aan de branche overstijgende workshops Circulair inkopen & Circulair ontwerpen, die door Gemeente wordt aangeboden aan inkopers en ontwerpers. Per partner doet tenminste 1 werknemer mee aan de workshop circulair inkopen. Per partner die valt onder de categorie maakbedrijf, doet tenminste 1 ontwerper mee aan de workshop circulair ontwerpen.
4. De partners van de Green Deal zetten zich in om grondstof/afvalstromen lokaal uit te wisselen. Waar dit niet lukt wordt ingezet op collectief laten verwerken, minstens 20% van de bedrijven gevestigd op IJsseloord 1 doet hier aan mee in 2024.

Doel	Mogelijke partners	Tijdslijn	Kosten inschatting
1	Gemeente Arnhem, HAN, StAB, Ondernemers, VNO-NCW	2023-2024	PM
2	StAB, Gemeente Arnhem, HAN	2023-2024	PM
3	Gemeente Arnhem, ondernemers Ijsseloord 1, StAB	2023-2024	PM
4	Partner in Afvalverwerking, StAB, HAN	2023-2024	PM

Database verduurzamen

Van bewustwording naar circulaire economie

Ijsseloord 1 gaat aan de slag binnen bovengenoemde thema's. Om van Ijsseloord 1 een toekomstbestendig Bedrijventerrein te maken is inzicht in de data van energie, water en materiaalstromen nodig. Voor duidelijk inzicht in vraag en aanbod en hoe partijen aan elkaar te verbinden moeten deze gegevens in een slim, gebruiksvriendelijk en uitnodigend systeem up to date gehouden worden.

Deze tool is een middel waarbij geïnvesteerd wordt in duurzaam parkbeheer en databeheer.

Het ontwikkelen van deze data-base en tool is een overkoepelend project waarin StAB een coördinerende rol heeft. Zeker gezien de mogelijke uitrol naar andere terreinen.

Aandachtspunten hierbij zijn de datastructuur, het eigenaarschap van de database, de inzamelingsstrategie, de actualiteit van de gegevens en de omgang met bedrijfsgevoelige informatie. Een gekoppeld dashboard zou een mogelijke extra impuls richting ondernemers kunnen geven.

Doelstellingen

1. De partners van de Green Deal gaan samen een database/tool en toekomstbestendig databeheer verduurzaming ontwikkelen. Bestaande oplossingen zoals de ondernemersbarometer of EMS systemen en energiemarktplaatsen die evt in andere projecten worden toegepast vormen de basis.
2. De partners van de Green Deal gaan samen een set van wensen en eisen ontwikkelen en onderzoeken de mogelijkheden om een prototype te ontwikkelen.

3. De partners van de Green Deal gaan samen aan draagvlak voor datatool werken en zoeken een databeheerder die onderdeel kan zijn van het projectteam op IJsseloord 1.

Partners en Proces

Gedurende de inventarisatiefase is er gesproken met een groot deel van de bedrijven/ondernemers en pand-eigenaren van IJsseloord 1.

Bij het concretiseren van de projecten zijn er gesprekken geweest met diverse marktpartijen om kennis te vergaren. Deze partijen zullen mogelijk partner worden in de verschillende projectteams per thema van deze Green Deal. De definitieve keuze van de best passende partner per thema ligt bij de projectteams. Deze teams zullen vanaf september 2023, na tekening van dit convenant, actief aan de slag gaan.

Mogelijke partners, waar al mee gesproken is, per thema:

Klimaatadaptatie en groene werkomgeving

Energietransitie

Mobiliteit en infrastructuur

Circulariteit

Indicatie kosten en financiële dekking

Bij alle thema's is onder het kopje Doelstellingen een schematisch overzicht toegevoegd. Hierin wordt beschreven met welke partijen we in zee willen gaan, binnen welke termijn we dit willen realiseren en een indicatie van de kosten. Er worden per thema projectvoorstellen gemaakt waarin een reële begroting wordt opgenomen. We nemen hierin op: wie welke bijdrage gaat leveren aan deze kosten en wie de baten hiervan ondervinden. Dit in de vorm van een businesscase om inzicht te geven in de kosten en opbrengsten van verbeteringsprojecten. De businesscase laat ook zien in hoeverre het project haalbaar is, complex is, of hoe lang het project zal gaan duren. Alle plannen worden ter goedkeuring voorgelegd aan de deelnemende partijen.

Eventuele subsidieverstrekkers zoals fondsen, gemeenten, provincie of ministeries, worden van meet af aan betrokken. Uitgangspunt is dat ondernemers ook zelf zullen moeten bijdragen aan de kosten van verduurzaming zowel middels betalingen als 'in kind' in de vorm van uren.

Voor subsidieverstrekkers is dit een essentiële voorwaarde. In de plannen zullen ook steeds de voordelen voor de ondernemer zichtbaar worden gemaakt zoals kostenbesparing, beter imago, interessante partner voor investeerders en overheden, meer gedreven werknemers en klaar zijn voor de toekomstige wetgeving.

Organisatiestructuur

Taak en rolverdeling

Het project zal onder regie van de stuurgroep Verduurzaming IJsseloord 1 verder gebracht worden. StAB heeft hierbij een verbindende en coördinerende rol. De stuurgroep houdt regie op de voortgang, de focus, de doelen en de te behalen resultaten. Zij ziet ook toe dat het project wordt gemonitord en op een adequate wijze wordt geëvalueerd en geïmplementeerd. De vier thema's van de Green Deal worden uitgewerkt door projectgroepen.

Stuurgroep

- Bestuur StAB
- Timmo Terpstra, Peeze Nederland
- Niels Bruil, BEA Vastgoed
- Joop Arendsen, Acoma
- Titus Baptist, Baptist
- Christian Lorient, VNO-NCW
- Esther van Capellen, Gemeente Arnhem
- Carolien van Merksteijn, Gemeente Arnhem
- Silver de Bruijn, Rabobank

Communicatie

Interne communicatie

Voor de interne communicatie zal in het bijzonder gebruik worden gemaakt van de reguliere communicatiekanalen van StAB, Gemeente Arnhem en de deelnemende partijen. Nieuws over en voortgang van de activiteiten op de thema's worden gedeeld en gecommuniceerd door alle deelnemers binnen hun eigen organisatie.

Externe communicatie

De regie voor de externe communicatie ligt bij het StAB.

Dit met het oog op de eenduidigheid. Dit laat onverlet dat de deelnemers ook eigenhandig kunnen communiceren, altijd in afstemming met StAB.

Ondertekenaars

Nermina Kundic

Christian Lorist

Silver de Bruijn

Jan van Dellen

